

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219202541
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7219202541.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Oľgy Mičietovej a JUDr. Adriany Murínovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava - Petržalka, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739 proti žalovanému K. Ž., L.. XX.XX.XXXX, T. - X., P. D. XXX/X o zaplatenie 193,43 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 9. júna 2020 sp. zn. 25Csp/76/2019

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanému právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice II (ďalej „súd prvej inštancie“ prípadne „súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol (výrok prvý) a priznal žalovanému voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu (výrok druhý).

2.1. Rozhodol tak o nároku, ktorý si žalobca proti žalovanému uplatnil titulom dlhu žalovaného zo spotrebiteľskej zmluvy dňa 25.9.2011 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu Consumer Finance Holding, a. s., IČO: 36 923 130 a žalovaným, na základe ktorej Consumer Finance Holding, a. s. poskytol žalovanému peňažné prostriedky, ktoré tento sa zaviazal vrátiť. Žalovaný nesplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť. Pôvodný veriteľ zmluvou o postúpení pohľadávok z 27.11.2015 postúpil pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Ku dňu postúpenia predstavovala predmetná pohľadávka sumu vo výške 232,93 eura, pozostávala z istiny 193,43 eura a príslušenstva 39,50 eura, pričom žalobca žalobou uplatnil si nárok na zaplatenie sumy 193,43 eura titulom dlžnej istiny.

2.2. Keďže sa žalovaný k žalobe nevyjadril, skutočnosti uvádzané žalobcom súd nepovažoval za sporné a majú splnené podmienky § 297 CSP, rozsudok verejne vyhlásil.

2.3. Súd citujúc § 524 ods. 1 a 2 a § 526 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 a § 53 ods. 1, 2, 3, 4, 5 upravujúce spotrebiteľské zmluvy, § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce uplatnenie práva veriteľa na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ako i citujúc § 657 a § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravujúce zmluvu o pôžičke, § 100 ods. 1, 2 a 3, § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka upravujúce inštitút premlčania a § 54a Občianskeho zákonníka súd uzavrel, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou.

2.4. Vykonaným dokazovaním, uviedol súd, že mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola 25.9.2011 uzavretá zmluva o pôžičke a odvolajúc sa na § 101 Občianskeho zákonníka o trojročnej premlčacej dobe a vychádzajúc z toho, že predmetom konania je neuhradená pôžička z roku 2011, ktorá mala byť uhradená v 15 mesačných splátkach, súd žalobu v celom rozsahu

zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať. Uviedol, že premlčacia doba v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť 21.10.2011 (od nesplatenie prvej splatnej splátky) a uplynula 21.10.2014, pričom žaloba bola podaná na súd 25.3.2019, t.j. po uplynutí zákonom stanovenej 3 ročnej lehoty. Nakoľko bola žaloba podaná až 25.3.2019, odôvodnil súd, že prihladol aj bez návrhu na premlčanie ako zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, a to v rozsahu uplatneného nároku titulom neuhradenej sumy vo výške 193,43 eura, pričom vykonaným dokazovaním uviedol, že dospel k záveru, že žalobcom uplatnená pohľadávka je v uvedenej výške premlčaná.

2.5. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %, nakoľko bol v konaní v celom rozsahu úspešný.

3.1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a to z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil mu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.2. V odvolaní žalobca argumentoval najmä nesúhlasom s aplikáciou § 54a Občianskeho zákonníka na prejednávany prípad. Poukázal a citoval samotné znenie § 54a, ďalej § 879v Občianskeho zákonníka, články 1, 144 ods. 1, 46 ods. 1, 125 ods. 1 písm. a/, článok 130 ods. 1 písm. d/ Ústavy SR, § 42 ods. 2 písm. a/ zák. č. 314/2018 Z.z. o Ústavnom súde SR, § 162 ods. 1 písm. b/, článok 1, článok 2 ods. 1 a ods. 2, článok 3 ods. 1 CSP ako aj poukázal na nález Ústavného súdu SR z 8.3.2011 III. ÚS/348/06, z ktorého citoval dovolávajúc sa zachovania ústavnosti pri posudzovaní danej veci.

3.3. Uviedol, že podľa jeho názoru aplikáciou § 54a Občianskeho zákonníka došlo k značnému narušeniu princípov právneho štátu, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa článku 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci zakotvenej v článku 13 ods. 4 Ústavy SR, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. I Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa čl. 46 Ústavy SR, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd.

3.4. Poukázal na to, že uvedené ustanovenie vykazuje obdobný zásah do Ústavou SR garantovaného práva na súdnu ochranu tak, ako vykazovalo protiústavné ust. §5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo Ústavným súdom SR dňa 7.2.2018 vo veci vedenej sp. zn. PL.ÚS/11/2016 vyhlásené za nesúladne s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR. Žalobca poukázal na odôvodnenie tohto nález, citoval z odôvodnenia vo vzťahu k ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa majúca za to, že sa jedná o obdobné ustanovenie ako ust. § 54a Občianskeho zákonníka. Uviedol, že podľa neho aktuálne znenie § 54a Občianskeho zákonníka vykazuje zhodné znaky protiústavnosti ako § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa a pri interpretácii ktorého mal Ústavný súd SR za to, že jednostranne zvyhodňuje zmluvnú stranu, čo nie je v súlade s princípom nestrannosti súdu, teda ani s princípmi právneho štátu. Zásadný rozpor predmetného ustanovenia s Ústavou SR tvrdil, že spočíva v jednostrannom zvyhodňovaní spotrebiteľa ako dlžníka tým, že inak nestranný súd z úradnej povinnosti je povinný prihliadať na premlčanie práva, na ktoré inak prihliada len na námietku dlžníka, pričom takáto ochrana jednej zo strán sporu je v rozpore s princípom nestrannosti súdu, a teda aj s princípom právneho štátu.

3.5. Mal za to, že v prejednanom prípade sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov (§ 54a Občianskeho zákonníka) s Ústavou SR, a preto tvrdil, že ak súd hodlal aplikovať na prejednávany prípad § 54a Občianskeho zákonníka, potom mal v zmysle § 162 ods. 1 CSP konanie prerušiť a podať návrh na začatie konanie o nesúlade právnych predpisov s Ústavou SR podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR.

3.6. Vzhľadom na uvedené, uviedol žalobca, že súd prvej inštancie v posudzovanom prípade nesprávnym procesným postupom znemožnil mu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z nepráva, uviedol žalobca, nemôže nikdy vzniknúť právo, a preto by bolo krajne nespravodlivé, ak by bola žaloba žalobcu zamietnutá z dôvodu aplikácie zákonného ustanovenia, ktoré vykazuje obdobné, dokonca prísnejšie znaky ako § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré ustanovenie bolo Ústavným súdom SR vyhlásené za protiústavné.

3.7. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle § 389 ods. 1 CSP zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. prípadne, aby odvolací

súd konanie prerušil a podal návrh na začatie konania o nesúlade právnych predpisov s Ústavou SR podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy SR.

4. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP), na základe odvolania podaného včas (§ 362 CSP) žalobcom ako oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 a § 365 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že toto je vecne správne, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP ako také potvrdil.

5. Odvolateľ vo veci uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. h/ a písm. b/ CSP tvrdiac jednak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a jednak, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil mu - žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie ako i konania, ktoré mu predchádzalo, nezistil danosť ani jedného zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov.

7. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, je daný keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval. V danom prípade z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd na zistený skutkový stav aplikoval správne právne normy a tieto správne interpretoval.

8.1. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, ktorým dochádza k znemožneniu realizácie práv strany sporu, dosiahne takú intenzitu, ktorá umožní dôvodný záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Obsah práva na spravodlivý proces je pomerne široký, možno sem zaradiť o.i. napr. právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia... Konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania. V danej veci argumentoval žalobca, že by bola krajne nespravodlivé, ak by bola žaloba zamietnutá z dôvodu aplikácie zákonného ustanovenia, ktoré vykazuje obdobné, dokonca prísnejšie znaky ako § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, ktoré ustanovenie bolo Ústavným súdom SR vyhlásené za protiústavné.

8.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

9. V danej veci súd prvej inštancie správne zmluvu, z ktorej si žalobca žalobou uplatnil nárok proti žalovanému posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu a ako na takú správne na základe zistenia, že žalobou uplatnené právo žalobcu je právom premlčaným, aplikoval na spor § 54a Občianskeho zákonníka. S odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie je potrebné sa v celom rozsahu stotožniť a naň odkázať.

10. K dôvodom, ktoré obsahuje rozsudok súdu prvej inštancie a s prihliadnutím na dôvody odvolania žalobcu odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné:

11.1. Podľa osobitnej časti dôvodovej správy k zák. č. 343/2018 Z.z., ktorým sa dopĺňa zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník a ktorý nadobudol účinnosť 5.12.2018, zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenie (§ 54a) bolo reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. Pl ÚS 11/2016-60 zo 7. februára 2018, v ktorom ústavný súd rozhodol, že § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

11.2. Inštitúty premlčania a preklúzie sú v zásade inštitútmi „jednoduchého práva“, je však na mieste používať ich po zohľadnení a vyvážení všetkých hodnôt, ktoré sú dotknuté.

11.3. Podľa zákonodarcu pri subjektívnych majetkových právach so spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Základným cieľom navrhovanej úpravy je, podľa dôvodovej správy, vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t.j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie. Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadní dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnenie motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa, aj na dodávateľa.

12. S prihliadnutím na vyššie uvedené dôvody zákonodarcu sú právne irelevantné tvrdenia žalobcu, že § 54a Občianskeho zákonníka vykazuje obdobný zásah do ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu, ako vykazovalo protiústavné ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z., nie je tomu tak.

13. Pokiaľ sa týka návrhov žalobcu uplatnených tak v konaní pred súdom prvej inštancie, ako aj v odvolaní, a to namietajúceho, že ust. § 54a Občianskeho zákonníka nie je v súlade s ústavou Slovenskej republiky, a pre ten prípad aby súd inicioval v súvislosti s týmto ustanovením na Ústavnom súde Slovenskej republiky konanie o nesúlade právnych predpisov s Ústavou SR podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, uvádza odvolací súd, že na základe zistenia, že taký návrh na začatie konania o súlade § 54a Občianskeho zákonníka s ústavou už bolo podané, a to navrhovateľom Okresným súdom Martin, ktoré bolo vedené na ústavnom súde pod RVP 1730/20 z 30.7.2020 a majú za to, že rozhodnutie o tejto otázke, ktorá mala byť riešená v konaní na ústavnom súde je podstatné pre rozhodnutie o podanom odvolaní žalobcu, odvolací súd podľa § 162 ods. 1 písm. a/ CSP v nadväznosti na § 164 CSP uznesením sp.zn. 5CoCsp/54/2020 z 22.1.2021 konanie o odvolaní prerušil do skončenia konania vedeného na ústavnom súde.

14.1. Ústavný súd o návrhu Okresného súdu Martin na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky o súlade ust. § 54a prvej vety zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov s ústavou Slovenskej republiky uznesením PL. ÚS 5/2021 z 12.5.2021 rozhodol tak, že návrh odmietol.

14.2. Odôvodnil, že aktuálne uplatňovaná judikatúra ústavného súdu o podstate ústavnej podmienky pre vznik aktívnej legitímácie všeobecného súdu na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy sa zakladá v prvom rade na téze o nutnosti subsumpcie skutkového stavu zisteného v rozhodovacej činnosti všeobecného súdu pod právnu normu, ktorá je podľa názoru všeobecného súdu protiústavná, a v rade druhom na spôsobilosti derogačného nálezu ústavného súdu, ktorý je navrhovaný všeobecným súdom v petite jeho návrhu, viesť k odlišnému záveru v merite konania pred všeobecným súdom v porovnaní s takým rozhodnutím, ktoré by bolo výsledkom aplikácie právnej normy navrhutej na derogáciu. Všeobecný súd je teda aktívne legitimovaný len na taký návrh derogačného nálezu, ktorý má potenciál ovplyvniť meritórne rozhodnutie všeobecného súdu v konkrétnom ním prerušenom konaní. Pri nesplnení uvedenej podmienky sa návrh všeobecného súdu dostáva do pozície akademickej polemiky a rozhodnutie o ňom by nedokázalo naplniť funkčnú podstatu návrhového oprávnenia všeobecného súdu, ktorou je účinná pomoc ústavného súdu všeobecnému súdu prostredníctvom vyriešenia prejudícia ústavnoprávnej povahy spadajúceho do výlučnej právomoci ústavného súdu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a/ ústavy (PL. ÚS 1/2018).

14.3. Ústavný súd uviedol, že v okresnom súdom posudzovanej veci ide o situáciu, keď sa žalobkyňa domáha zaplatenia finančnej sumy vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré súdne konanie začalo doručením žaloby okresnému súdu 2.3.2020, pričom pohľadávka uplatnená v žalobnom návrhu sa podľa žalobkyne stala splatnou od dňa splatnosti (20.1.2017) nesplnenej splátky. Na základe uvedených

okolností sa táto situácia ústavnému súdu javila ako taká, že pri posudzovaní vymáhateľnosti žalobkyňou uplatneného práva ostávala subsumcia rozhodujúcich skutkových okolností pod hypotézu právnej normy zakotvenej v § 54a Obč. zák. „v hre“. Napriek tomu súd konštatoval, že okresný súd nie je s ohľadom na podstatu ním súdeného sporu oprávnený obrátiť sa na ústavný súd s návrhom na začatie konania o súlade napadnutého uznesenia s ústavou. Dospel k záveru, že ak by aj napadnuté ustanovenie stratilo účinnosť (mechanizmom podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, resp. § 91 ods. 2 zákona o ústavnom súde), nič by to nezmenilo na charaktere žalobkyňou uplatnenej pohľadávky ako nevymáhateľnej.

14.4. V okolnostiach posudzovanej veci, uviedol ústavný súd, ide o hmotnoprávnu úpravu, ktorá s okamihom premlčania práva zo spotrebiteľskej zmluvy spája zároveň zmenu právnej povahy pohľadávky, a to zo súdne a následne exekučne vymáhateľnej pohľadávky na pohľadávku (už primárne) nevymáhateľnú (teda nie „len“ premlčanú, obdobne ako v prípade podľa § 845 ods. 1, resp. § 455 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Pohľadávky, ktoré taký charakter nadobudli podľa platnej a účinnej (napádanej) právnej úpravy, teda už nevymáhateľné pohľadávky zo spotrebiteľských zmlúv, by však neboli dotknuté vyhovením návrhu okresného súdu ústavným súdom - ostali by aj napriek derogačnému nálezu naďalej nevymáhateľnými.

14.5. Prípadný derogačný nález ústavného súdu vychádzajúci z návrhu okresného súdu na popísaných právnych následkoch (výhodnejšom postavení žalovanej strany) z titulu nevymáhateľnosti jej dlhu (korelujúceho uplatňovanej pohľadávke), nemôže nič zmeniť, pretože k normatívnej zmene by nedošlo spätne, teda voči už skôr nevymáhateľným pohľadávkam zo spotrebiteľskej zmluvy (ako predmet svojho konania definoval navrhovateľ), ale len vo vzťahu k pohľadávkam premlčaným za existencie nového (derogačným nálezom ústavného súdu generovaného právneho stavu). Na predmet konania navrhovateľa, resp. na rozhodnutie v predmetnej veci by teda nemal popísaný normatívny účinok vyvolaný vyhovením podanému návrhu žiaden vplyv (a okresný súd by rozhodol o vymáhanej pohľadávke podľa znenia zákona účinného pred vyhlásením derogačného nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov). Uvedené, predmetná okolnosť (absencia retroaktivity) je určujúca vo vzťahu k prejudicialite, teda využiteľnosti navrhovateľom predpokladného nálezu ústavného súdu pri rozhodovaní vo veci samej (po pokračovaní v prerušenom konaní). Ide o podmienku podania návrhu na konanie o súlade právnych predpisov všeobecným súdom podľa čl. 144 ods. 2 ústavy.

14.6. Ústavný súd vo vecnej súvislosti prejednávanej veci a ňou dotknutej problematiky reflektoval aj na nález ústavného súdu č. PL. ÚS 11/2016 z 9.11.2016 a pripomenul, že predmetom prieskumu bola odlišná zákonná úprava (§ 5b zákona o ochrane spotrebiteľa) majúca povahu úpravy postupu súdu v konaní (aj keď v súvislosti s aplikáciou inštitútu premlčania). Dotknutý právny predpis bol teda pre svoju procesnú povahu (a teda okamžitú aplikabilitu) použiteľný (v nálezom ústavného súdu zmenenej podobe) pri ďalšom postupe súdu po pokračovaní v prerušenom konaní vtedajšieho navrhovateľa. V okolnostiach posudzovanej veci však ide o (návrhom predpokladanú) zmenu hmotnoprávnej úpravy, ktorej predmetom je právna povaha pohľadávky, keď takto zmenená úprava by sa mohla vzťahovať len na pohľadávky dotknuté premlčaním, ku ktorému by došlo počnúc dňom vyhlásenia derogačného nálezu ústavného súdu v Zbierke zákonov. Na základe už uvedených záverov dospel ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrhu navrhovateľa k definitívnemu záveru, podľa ktorého by derogácia § 54a prvej vety Občianskeho zákonníka nebola spôsobilá viesť k inému rozhodnutiu vo veci zaplataenia žalobkyňou uplatneného práva, ktorého kvalitatívna povaha vznikla na základe napadnutého ustanovenia, a preto okresný súd nie je aktívne legitimovaný na podanie návrhu s predloženým petitom a ústavný súd jeho návrh odmietol ako podaný zjavne neoprávnenou osobou podľa § 53 ods. 2 písm. e/ zákona o ústavnom súde.

14.7. Nad rámec výroku uznesenia vo vecnej línii (vo vzťahu k opodstatnenosti podaného návrhu) ako obiter dictum dodal ústavný súd, že tento návrh (obsahovo) predpokladá ústavnoprávne neudržateľnú diskrimináciu v dvoch smeroch, a to jednak znevýhodnenie dlžníka oproti veriteľovi v spotrebiteľských záväzkových vzťahoch s dôsledkom neprípustného zvýhodnenia spotrebiteľa oproti dodávateľovi tovarov alebo služieb a jednak znevýhodnenie veriteľa v spotrebiteľských vzťahoch oproti veriteľom v iných záväzkových vzťahoch - v oboch prípadoch má k takému efektu dôjsť nevymáhateľnosťou premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy. K prvému z oboch aspektov uviedol ústavný súd, že na rozdiel od skoršej právnej úpravy týkajúcej sa označeného nálezu ústavného súdu PL. ÚS 11/2016 je normatívny model napádanej úpravy symetricky, nerozlišuje teda medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, a to bez ohľadu na okolnosť, či ide o právo na strane dodávateľa alebo spotrebiteľa.

14.8. Pokiaľ ide o druhý aspekt, mal za bežnú rôznorodú úpravu právnych, najmä záväzkových vzťahov v súkromnom práve podľa ich špecifickej povahy. Konkrétne uviedol, pokiaľ ide o osobitnú úpravu

spotrebiteľských vzťahov, že je nielen dlhodobou legislatívne produkovaná, ale dokonca aj európskym právom explicitne požadovaná.

15. S prihliadnutím na vyššie uvedené sú právne irelevantné tvrdenia odvolateľa, že § 54a Obč. zák. vykazuje obdobný zásah do ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie ako vykazovalo protiústavné ustanovenie § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. Nie je to tak.

16. Odvolací súd tak má za nesporné, že súd prvej inštancie správne podľa účinnej a platnej právnej úpravy aplikujúc na zistený a nerozporovaný skutkový stav § 54a Obč. zák. zamietol žalobný nárok uplatnený žalobcom a dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcu sú nedôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie preto z dôvodu jeho vecnej správnosti postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 CSP rozhodol odvolací súd aj o trovách odvolacieho konania a to tak, že hoci podľa § 255 ods. 1 mal by žalovanému ako vo veci úspešnej strane sporu priznať plnú náhradu trov odvolacieho konania vzhľadom na to, že preukázateľne žalovanému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

18. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.